

מבשר טוב

סעודה ג' פרשת שמות תשע"ט

מאמר "ישועת ד' כהרף עין"

א

איתא בפסוק: "וישב משה אל ד' ויאמר ד' למה הרעותה לעם הזה למה זה שלחתני, ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך, ויאמר ד' אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו".

וביאור הפסוקים דמאחר שמשה בא לפני פרעה בשליחות השי"ת, ומשום כך הכביד עליהם פרעה ביותר ויותר עול השעבוד וישראל סבלו הרבה יותר מאז, ולפיכך בא לפני השי"ת שמאז שלחתני הרע לעם הזה, ועל זה ענהו השי"ת עתה תראה אשר אעשה לפרעה דהיינו דדוקא עכשיו מאחר שנעשה לכם כך אזי תבוא עת הישועה ומעתה תראו גודל הנסים והנפלאות שאעשה שיצאו ישראל ממצרים ביד חזקה.

אמנם יש להבין היטב מדוע אכן דוקא היה צריך להיות כן דדוקא עתה שהכביד פרעה עליהם יותר ויותר והגיעו לשפל המצב בכל האופנים, דוקא על ידי זה תבוא ישועתם, ומדוע צריך להיות כן בדוקא שיתייסרו ביותר יסורים גדולים כדי לזכות לישועה הגדולה.

ב

ונקדים בזה יסוד גדול שאיתא בסה"ק קדושת לוי על הפייט שאומרים בפסח "ישועת ד' כהרף עין" וכתב על זה הרה"ק מברדיטשוב זי"ע וזל"ק: [דף קט] "פירש לשון הפייט לפסח: "ישועת ה' כהרף עין". הנה בפשיטות כוונת לשון "כהרף עין", היינו במהירות כזו של הרף העין הנפתח ונסגר. אבל הוא פירש תיבת "הרף" מלשון עזיבה, כמו [דברים ט יד] "הרף ממני", והיינו כשהעין עזבה, ואין רואה עוד שום פתח של תקוה לישועה ולגאולה, אז תבוא ישועת ה'" עכל"ק.

ומעין יסוד זה איתא מא"ז היהודי הקדוש מפשיסחא זצוקללה"ה על הפסוק "עד אנה אשית עצות בנפשי יגון בלבבי" שפירש וזל"ק: "עד אנה אשית עצות בנפשי יגון בלבבי" [תהילים יג ג]. רומז: שכל זמן שאדם מדמה בנפשו שיש לו עוד עצה מלהוושע, זהו סימן שעדיין הוא רחוק מהישועה, עד שיתודע לו שאין לו שום עצה רק שהשם יתברך בעצמו יעזור לו. וזהו פירוש עד אנה אשית עצות בנפשי, כל זמן שאני אשית עצות בנפשי להוושע, עדין יגון בלבבי, עד שאתוודע שבלתו ית"ש אין להושיע" עכל"ק.

ומבואר מדבריהם הקדושים דענין ישועת ד' אינו יכול לבוא כי אם בזמן שהאדם במצב שאין לו מצד עצמו שום תקוה ואין לו עצה וכל זמן שיש לו עצות בלבבו הרי עדיין רחוק הוא מישועתו משום, ודוקא כאשר מגיע האדם לבחינה של כהרף עין היינו מלשון הרף ממני היינו שכבר אין לו שום עצה ואין רואה שום תקוה ופתח ישועה אזי דוקא מושיעו השי"ת ומיד באה אליו ישועת ד'.

אמנם יש להבין מדוע עשה כן השי"ת שאין מגיע להאדם הישועה כי אם במצב כזה שכבר אפס תקוה אצלו לגמרי ח"ו ומדוע יהא צריך להגיע האדם למצב קשה עד כדי כך כדי להושיעו והכי היד ד' תקצר להושיעו מיד בלא שיהא צריך ליפול למצב הכי שפל של חוסר תקוה ח"ו.

אך הביאור בזה הוא דהנה הא ודאי דהאדם מחוייב לעסוק בהשתדלות ובכמה דרכים לנסות באופנים שנתנה תורה לעסוק בהם כגון לפרנסתו ולשידוכים ורפואה וכדומה, אולם כאן צריך האדם זהירות גדולה ויתירה דהרבה פעמים יש והאדם כאשר מצליח בדרך השתדלותו ועסקיו וכדומה וממונו ירבה ויצלח בכל נכסיו וכדומה ומיד רוחו וגאוותו מתרוממת בחשבו לעצמו: "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" ומחשיב לעצמו וחכמתו בלבד את כל הצלחתו ושוכח שכל זה אינו אלא השפעת השי"ת וסיעתא דשמיא ואינו כי אם מתנת חנים מאת השי"ת ששלח לו ישועתו ולא השתדלותו ולא עניניו וחכמתו עשו כלום כי אם רצון השי"ת שברחמיו וחסדיו הגדולים היטיב עמו וברצות השי"ת יצליח בכל דרכיו והכל אינו אלא מעשה השי"ת ופעולתו ולא מכחו כלל וכלל.

ועל כן כדי שיהא האדם עומד תמיד על האמת ולא ישכח כי כל זה מעשה השי"ת הוא ברוב רחמיו וחסדיו הגדולים, על כן עשה כן השי"ת שמתחילה יהא מגיע האדם למצב של כהרף עין ורואה בעצמו כי הוא בכוחו אינו יכול לעשות כלום ומאומה והוא נמצא בשפל המצב לגמרי ואינו יכול לעזור לעצמו בכלום ממש, ואז מגיע לו הישועה מאת השי"ת כי עכשיו בודאי יראה ויבין שאינו מכוח עצמו כלל וכלל וכל זה מחסדי השי"ת ונפלאותיו אשר עשה עמו אשר במצב שפל כל כך שלא היה שייך בדרך הטבע לצאת מכל זה, ואז נעשו עמו כל החסדים הנגלים הכל להראותו גודל כוח השי"ת וחסדו וטובו לעולם תמיד, ובכהאי גוונא יזכור לעולם את מעשי השי"ת ויודה לו יתברך תמיד ויהא שפל בעיניו לעולם ולא יתלה בחכמתו או בכוחו.

נמצא דהאדם בעצמו לפעמים מעכב את ישועתו כאשר עדיין גורם בדעתו לחשוב שיעשה כך וכך ואז יועיל לעצמו ובזה מונע מעצמו את הישועה כי כביכול מונע בזה מאת השי"ת להשפיע לו ההשפעה של הישועה משום שאם יושיענו השי"ת יחשוב ויתלה בעצמו ובחכמתו ויאמר הנה אכן על ידי שעשיתי בחכמתי זכיתי להגיע לכל הכבוד הזה, ועל כן מונעים ממנו משמים את השפע עד שיבין בעצמו ויראה שאינו מכוחו אלא הכל בחסד השי"ת ובמתנת חנים מהשמים.

ונמצא מעתה דכל כמה שיבין האדם יותר ומיד שהכל אינו כלל בחכמתו וכוחו אלא הכל מאת השי"ת ותמיד יהא במצב של הודאה שמודה שהכל משמים והכל בא לו מהשי"ת במתנת חנים, הנה האדם הלזה בודאי מקרב ישועתו שיהא השי"ת צפה להושיעו מאחר שהוא יודעי ומרגיש שהכל מאתו יתברך.

והנה ידוע מה דאיתא בספרים הקדושים דגאולת מצרים היא היסוד והשורש לכל הגאולות של כל ישראל בכל הדורות בכללות ובפרטות, ועל כן הדגישה התורה בכמה וכמה מקומות אני ד' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים והמעלה אתכם מתחת סבלות מצרים וכדומה, להודיע ולהגלות כי השי"ת בלבדו הוא עשה והושיע את בני ישראל למען ידעו כי אין עוד מלבדו וכי מלכותו בכל משלה ויכירו וידעו כי אך לד' תוחלתם ולא ביד אדם ישועתם לעולם ועד.

ומשום כך היתה מוכרחת הישועה לבוא בדרך זו שיראו ויכירו הכל כי לא בכח יגבר איש, והנה באם משה רבינו עליו השלום היה מגיע לפני פרעה ובדברו אליו היה שמע אליו, הרי בודאי היו כאלו שהיו תולים כאילו שמשה מאחר שגדל אצל פרעה והיו לו קשרים וכדומה וכן בכח דיבורו הגדול הצליח לשכנע את פרעה לשחרר את בני ישראל והיו תולים ישועתם באופן גשמי וכדומה ולא היו מכירים באמת שהכל הבל ורק השי"ת לבדו הוציאם.

וזו ג"כ הסיבה והטעם להיותו של משה רעיא מהימנא כבד פה וכבד לשון, ולכא' הרי השי"ת הרופא כל בשר בודאי היה יכול לרפאותו שיהא דיבורו רהוט ויפה בעת בואו לדבר עם פרעה, אמנם דוקא מאת השי"ת היתה זאת, והטעם הוא מחמת שלא יאמרו מחמת כושר דיבורו הצליח להוציאם ממצרים, אלא אדרבה מאחר דכבד פה ולשון הוא א"כ בודאי מה שהצילם מיד מצרים אינו כי אם השי"ת לבדו שעשה ופעל הכל וכמו שאמר השי"ת למשה רבינו ע"ה מי שם פה לאדם כו' היינו שיראו הכל שאינו כח בשר ודם כי אם הקב"ה בעצמו הצילם.

ובזה נתיישב היטב מדוע היה באופן שכאשר בא משה רבינו לפני פרעה מיד נעשה מצב גרוע יותר של הרע לעם הזה והכביד עליהם פרעה את גזירותיו וגברו ייסוריהם ביותר, וכל זאת משום שהיתה גאולתם מוכרחת שתבוא בדרך זה שיראו ויכירו כי לא בכח מעשיו יגבר איש והכל רק מאתו יתברך והראיה שאחר שדיבר משה עם פרעה הרע לעם הזה, ואמנם עתה מאחר והורע מצבם נאמר מיד למשה: "עתה תראה אשר אעשה לפרעה" היינו דוקא עתה תראה היינו שעכשיו יראו ויכירו הכל כי מאת השם היתה זאת והוא בעצמו הוציאם וגאלם ממצרים ולא יתלו ההצלחה בכוח בשר ודם, ומעתה יאמינו אמונת אומן בהשי"ת שהכל מאתו יתברך לבדו.

ובחינה זו מצינו גם בקריעת ים סוף כאשר עמדו ישראל על הים ומצרים נוסע אחריהם והיו בצער גדול אזי אמר להם משה רבינו ע"ה "ד' ילחם לכם ואתם תחרישון" ובאור החיים הקדוש ביאר שאפילו תפילה לא יתפללו וזל"ק: "ואומרו ואתם תחרישון, יתבאר על דרך אומרם ז"ל (ילק"ש ב רמז קסג) ארבעה צדיקים מה ששאל זה לא שאל זה, וחלוקה המעולה שבכולן הוא מה ששאל חזקיה שאמר אני אין בי כח לא להרוג ולא לרדוף ולא להתפלל אלא אני ישן על מטתי ואתה עושה, וכן עשה ה' דכתיב (מ"ב יט לה) בלילה ההוא ויצא מלאך ה' וגו', והיא המדריגה שאמר משה ואתם תחרישון, פירוש אפילו בתפלה אם אין בכם כח כמאמר חזקיה תחרישון והוא ילחם לכם" עכ"ל"ק.

ויש לבאר היטב דבריו הקדושים שלכאורה איך שייך שכשהיה מצב כזה של עת צרה שבודאי יש להתפלל בעת צרה, ואילו כאן ישראל לא יצטרכו אפילו להתפלל ועד כדי כך שיאמר אליהם "ואתם תחרישון", אמנם יבואר היטב דהשי"ת בכוונה עשה זאת משום שהיו צריכים להגיע למצב שיראו ויכירו שלא היה כאן בקריעת ים סוף שום מעשה אדם והכל בחסד השי"ת לבדו, ויש לפעמים שהאדם חושב אפילו שעל ידי תפילתו החשובה והטובה בזכות זה פעל ישועתו, ורצה השי"ת שיהא ישועתם של ישראל בדרך של מעל לדרך הטבע ולא יהא תלוי כלל במעשה אדם אלא הכל בלתי מהשם לבדו.

ובפרט בענין קריעת ים סוף שידוע מה דאיתא במדרשים שכל מימות שבעולם נבקעו בשעת קריעת ים סוף והיה שינויים גדולים בכל העולם, וידוע שמצאו כתבים שנכתבו על ידי בני עם "אינדיאה" באמריקה לפני אלפי שנים, ושם נכתב שראו שינויים גדולים שנבקעו המים בכל מקום וכמה שינויים בכל העולם שראו אז, והמה לא ידעו ולא שמעו על ניסי קריעת ים סוף שנעשה לבני ישראל ועל כל פנים היו יכולים כמה וכמה לטעות שיש כאן איזה תהליך בטבע העולם שקרה כך וכך וממילא לתלות הכל בהטבע ח"ו.

וידוע המעשה שהיה אצל הבעל שם טוב הקדוש ששאל אותו איזה משכיל על ניסי קריעת ים סוף דמהיכן מוכח שהיה נס גדול כל כך הרי ידוע שיש והים עולה ומציף חלקים גדולים של היבשה וחוזר לעצמו כמו תופעת הצונאמי וכדומה וא"כ אפשר שבזמן קריעת ים סוף היה תופעה כזו וכו', וענה לו הבעל שם טוב הקדוש שאף אם נאמר כדבריך הרי עצם הדבר שבאו ישראל אל הים ובדיוק באותו הרגע נבקעו המים ואילו המצרים שרדפו אחריהם מיד כאשר עלו ישראל על היבשה חזרו המים והטביעו את המצרים עד שלא נשאר בהם עד אחד הרי זה עצמו נס הכי גדול ופלא עצום עד מאד ובזה מוכרחים להודות, ואח"כ שאלו התלמידים את רבם הקדוש וכי זוהי התשובה לשאלה של שטות זו הרי ודאי מוכח שהיה קריעת ים סוף בנס הכי גדול, וענה להם הבעל שם טוב הקדוש שבודאי מוכח הנסים שהיו אלא שבעבור אותו משכיל ופוקר שלא יקבל האמונה כלל עניתי תשובתו מיניה וביה אפילו לפי דעתו המשובשת, ועל כל פנים מוכח מזה דלעולם אם יחפש אדם איזה אמתלא ותירוץ לא להאמין תמיד ימצא איזה פירכא וכדומה.

ועל כן הוכרח השי"ת לעשות באופן שישראל לא יעשו מעשה ופעולה והשתדלות כלל על פי דרך הטבע ואף תפילה לא יתפללו בכדי שידעו ויווכחו שכל ישועתם מאת השם היתה ולא אדם פעל זאת, וזה נשאר לדורות עולם שידעו בני ישראל ויחיו עם האמונה השלימה שהכל מאת השי"ת ולא יתגאו ח"ו בבחינת כוחי ועוצם ידי.

ואא"ז בסה"ק דברי בינה ביאר הפסוק יפאר ענוים בישועה דהיינו דהקב"ה מפאר הענוים משום שאף אחר שמקבלים הישועה עדיין נשארים ענוים דיש לפעמים שהאדם בעת שצר לו אזי הוא נכנע להשי"ת ויודע שצריך לנסים גדולים, אמנם אחר שעזר לו השי"ת בישועה גדולה לפעמים נכנס בו איזה הרהור גאוה וכבר חושב שהוא עצמו יש לו יד בכך, ועל זה נאמר יפאר ענוים בישועה דאף אחר ישועתם עדיין הם בענוותנותם ואין חושבים לעצמם כלל ומכירים כי הכל מהשי"ת.

וזל"ק בפרשת אמור [דף קכט]: "ובדרך צחות אמרתי: 'יפאר ענוים בישועה'. שיש לפעמים שאדם הוא ענו, מחמת שהוא מדוכא ביסורים ח"ו וכדומה, שאין לו ממה להתגאות את עצמו. וההתפארות של הענוים, שידועים שהם באמת ענוים, הוא: אם השם יתברך מושיע אותם בכל הענינים לטובה" עכ"ל"ק, ובזה יתבאר היטב מה דבשעת קריעת ים סוף לא עשו בני ישראל שום פעולה ואף תפילה וזאת בעבור יתלו הכל בהשי"ת ויהא בחינת ענוים בישועה.

כי באמת באם תולה האדם הצלחתו ועושרו וכדומה בעצמו ובחכמתו, הרי זה בחינת אביזריהו דעבודה זרה ח"ו, משום שיסוד ענין עבודה זרה הוא שיש עוד איזה מציאות וכוח חוץ מהשי"ת ח"ו, וא"כ כאשר חושב שמעלתו וחכמתו גרמו לו כל החיל הזה הרי זה ממש בחינת עבודה זרה ומשום כך אמרו חז"ל בגמרא סוטה [ד:]: "כל

המתגאה כאילו עובד עבודה זרה" משום שכאשר מחשיב עצמו הרי זה כאילו יש כוח חוץ ממנו יתברך, ומשום כך יסוד האמונה של כלל ישראל הוא שהשי"ת אין עוד מלבדו ואפס זולתו ואין מושיענו בלתו יתברך ואין שום כוח מלבדו יתברך.

וידוע יסוד האמונה שלימד מרן הבעל שם טוב הקדוש זי"ע שאין שום מקרה בעולם ואין עוד מלבדו וכל מה שנעשה בעולם הכל מאתו יתברך ואפילו עלה הנופל מהאילן אינו אלא מהשי"ת ומשגיח ברחמיו על כל הנבראים, אלא שהרבה שלוחים למקום וכאשר שולח הקב"ה ישועתו הרי אותו האדם הוא כגרזן ביד החוצב שהרי כל אחד מבין שהגרזן אין בו שום כוח כי אם האוחזו ומכה בו כמו כן הכל שלוחים של השי"ת ואין בהם כוחות עצמיים כלל.

ונמצא דבעת יציאת מצרים וביותר בקריעת ים סוף אז נכנס בבני ישראל האמונה השלימה, שראו שהגיעו למצב שלא היה שייך להינצל כלל שלפניהם היה הים והמצרים רודפים מאחריהם ומצידיהם המדבר הנורא ולא היו יכולים לינצל כלל, ואז דוקא ראו את ישועת ד' אשר עשה עמהם להפליא בלא שום מעשה מצידם כלל ואז ראו והאמינו שאין עוד מלבדו והוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים.

1

ובזאת נראה לבאר דברי הגמרא בסוטה [ב.]: "אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן וקשין לזווגן כקריעת ים סוף שנאמר אלהים מושיב יחידים ביתה מוציא אסירים בכושרות" וכמו כן איתא בפסחים [ק.ח.]. לגבי מזונותיו של אדם: "אמר רב שיזבי משמיה דרבי אלעזר בן עזריה קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף דכתיב נתן לחם לכל בשר וסמיך ליה לגזר ים סוף לגזרים" ע"כ.

והנה המפרשים וכן המהרש"א נתקשו מאד מהו הלשון שקשה כקריעת ים סוף וכי יש דבר שקשה לפניו יתברך הן הכל הבל נגדו ואין שייך אצלו יתברך דבר קשה או קל ח"ו, ואמנם להנתבאר שפיר נראה לבאר דהנה השי"ת בודאי כל חפצו ורצונו להיטיב להאדם ושיהא זיווגו ופרנסתו בניקל בלא צער וייסורים ח"ו וכן בכל העניינים, אלא שבהיות והאדם עדיין חושב שהוא עצמו יש לו הכוחות וחכמתו תעמוד לו וזהו כמו שנתבאר בחינת עבו"ז ח"ו, הרי משום כך מוכרח השי"ת להביאו למצב שיראה ויבין שאין ביד עצמו להושיע כי אם השי"ת בעצמו הוא יצילנו ויושיענו בכל העניינים וזה הענין קשה לפניו שצריך להביא איש ישראל למצב זה וכמו בקריעת ים סוף שהיו ישראל צריכים להגיע למצב של הרף עין ואז ראו והבינו גודל ישועת השם כמו כן בכל ענייני ההשפעות צריך שידע האדם ויבין שהכל מאת השי"ת.

ואולם מי חכם וישמר אלה והאיש אשר הוא מלא אמונה מתחילה, ויודע ועד שהכל מאתו יתברך והולך בעניויות ואינו תולה בעצמו כלל כי אם בהשי"ת, הרי הוא יזכה מיד לישועות גדולות ולא יצטרך את כל הצער והייסורים מאחר שמיד מכיר הוא שהכל מאתו יתברך ואין בלתו.

ומבוארים הדברים להדיא בדברי אא"ז צוקלה"ה בסה"ק דברי בינה בפרשה דידן [עמ' יד] וזל"ק: "ומשה היה רועה את צאן יתרו כו', הנה בהבל מצינו גם כן שהיה רועה צאן שקין היה עובד האדמה וזה הוא כי כל אחד היה עבודתו לפי מעשיו שקין היה חושב בדעתו שהשפע בא לו לאדם על ידי יגיעתו ופעולתו, והעולם מתנהג על פי הטבע, ולכך היה עובד את האדמה תמיד שהיה סבור שמזה יהיה לו פרנסתו.

אבל הבל היה יודע שבאמת "כי לא בכח יגבר איש" והכל הוא רק כח השם יתברך העוזר לכל אדם בחסדו וברחמיו, וזה שהיה רועה צאן כי הצאן כל פרנסתם וחיותם תמיד הוא בלי שום עבודה כי אינם בעלי מלאכת השדה כלל.

וזה שכתוב ומשה היה רועה את צאן יתרו כי משה הוא נשמת הבל כידוע, והיה מתנהג גמו בראשונה שהיה יודע ומאמין שכל דבר שבעולם הוא רק כוחו יתברך" עכ"ל ק.

ומבואר בדבריו הקדושים דזה היה יסוד עבודתו של משה רבינו ע"ה שהמשיך ענין הבל שהיה חי באמונה שלימה שאין העולם מתנהג כלל בדרך הטבע כי הכל על ידי השפעת השי"ת לבדו, וכן ענין עבודתו של משה רעיא מהימנא, וזה היה עבודתו גם כן כשרעה את צאן ישראל להביאם לאמונה שלימה שאין האדם עושה כלום כי הכל מאתו יתברך.

ובנתיב הדברים נראה לבאר ענין התשובה המיוחדת שיש בשבת קודש דהנה איתא בגמרא שבת [ק"ח]: "אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המשמר שבת כהלכתו אפילו עובד עבודה זרה [כדור] אנוש מוחלין לו שנאמר אשרי אנוש יעשה זאת וגו' מחללו אל תקרי מחללו אלא מחול לו" וכן הובא להלכה בטור וידוע קושיית הט"ז שהקשה דממנ"פ אם מיירי שעשה תשובה הרי ודאי דאין שום דבר העומד בפני התשובה ואף בלא שבת מוחלין לו ואי לא עשה תשובה הרי ודאי דאף שמירת שבת לא תועיל לו לכפר בלא תשובה.

וכתב ע"ז הט"ז [סי' רמב סק"א] וז"ל: "בטור הביא גמרא דכל כתבי כל המשמר שבת כהלכתו אפי' עע"ז כאנוש מוחלין לו איכא למידק אי לא עשה תשובה שבת מאי מהני ואי עשה תשובה שבת ל"ל. ונראה דמיירי שעשה תשובה אלא דתשובה לא מהני שיהא מוחלין לו כדאיתא בפרק יה"כ עבר על כריתות ומיתות ב"ד תשובה תולה ומיתה ממרקת קמ"ל כאן דאם בעשותו תשובה שומר שבת כהלכתו מהני תשובה שיהא נמחל לו" עכ"ל.

ונמצא מבואר מדבריו דבודאי שצריך שיהא תשובה עם שבת קודש אולם מאחר דמבואר בגמרא יומא דישנמ ארבעה חילוקי כפרה וישנמ עוונות קשים שאינם מתכפרים לגמרי כי אם בייסורים או אפי' ביום המיתה רח"ל, ועל זה מועילה תשובה דשבת קודש שאז לא יהא צריך לכל הייסורים ונמחל לו כל העוונות בלא שום צער וייסורים רעים ח"ו.

וביאור הדברים נראה בנתיב הדברים שנתבארו לעיל דהנה מה דגם אחר שעושה האדם תשובה צריך עדיין לייסורים וכדומה ח"ו הוא משום שיש בעבירה ב' חלקים האחד הוא מה שמרד במלכו של עולם ועבר על צווי השי"ת שזה עצמו חטא גדול ועל זה מהני תשובתו ששב ומבקש מחילת השי"ת והקל הטוב וסלח סולח ומוחל עונו, אמנם כל הפגמים והדברים הרעים ומקולקלים עדיין נשארו בנפשו מאחר שנמאס בחטאים ופגמים שפוגמים בעצם נפש האדם ועדיין נשאר הרושם הרע בקרבו ועל זה צריך ייסורים ושאר עניינים כדי לזככו ולצאת מכל הרושם הרע שנשאר בו על ידי העבירות החמורים רח"ל.

ועל זה נתן לנו השי"ת את השבת שכאשר יעשה האדם תשובה בשבת קודש אזי בכח השבת קודש לכפר על האדם לגמרי ולנקותו ולזככו מכל וכל מבלי כל ייסורים ובלא עגמת נפש ח"ו אלא באהבה וברצון יהא נקי מכל רבב ונפשו תהיה מצוחצחה בלא שום פגם על ידי השבת קודש וכמו שיתבאר.

ח

וביאור יסוד תשובת השבת הוא משום שהנה השבת הוא יום מנוחתם של ישראל אשר לא יעשו שום מלאכה וינוחו בו ישראל מקדשי שמך, והנה יסוד הענין של שבת קודש מבואר מדברי הרמב"ן [שמות כ ח] דהוא העדות שישראל מעידים שכמו שהשי"ת שבת מכל מלאכתו ביום השביעי כן אנו שובתים ובזה אנו מעידים שהכל מעשה השי"ת והאדם אינו עושה כלום אלא הכל מאתו יתברך וז"ל: "זכור את יום השבת לקדשו אחר שצוה שנאמין בשם המיוחד יתברך שהוא הנמצא, הוא הבורא, הוא המבין, והיכול, ושנייחד האמונה בכל אלה והכבוד לו לבדו, וצוה שנכבד זכר שמו, צוה שנעשה בזה סימן וזכרון תמיד להודיע שהוא ברא הכל, והיא מצות השבת שהיא זכר למעשה בראשית" ע"כ.

ומבואר דיסוד האמונה של ישראל הוא על ידי השבת קודש שאנו מעידים שאין האדם עושה כלום והכל ביד השי"ת לבדו שהוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ובשבת קודש מגיע איש ישראל להשגה שאין עוד מלבדו וכל מה שעושה בכל ימי המעשה אינו אלא בגדר השתדלות אך בעצם אינו עושה כלום כי אם הכל מעמו יתברך ולזה זוכים ביום השבת קודש.

ונמצא דביום השבת קודש מנקים עצמם בני ישראל מכל שמץ של הרהור גאוה ועבודה זרה של כוחי ועוצם ידי ואינם עושים שום מעשה גשמי אלא מאמינים שהכל מאתו יתברך וזה עצמו מזכך את האדם לגמרי, וממילא זוכה שהשי"ת עושה בעבורו את הכל וממילא זוכה על ידי שבת קודש שנפשו תהא מזוככת ומטוהרת מכל הפגמים מאחר שמכיר שמעצמו אין לו כלום אלא הכל מאתו יתברך אזי בודאי ישפיע עליו השי"ת שפע קדושה וטהרה ויסורו ממנו כל הפגמים וכל החטאים החמורים שקשה עד מאד לתקנם הכל יתוקן על ידי אמונתו בשבת קודש שאין עוד מלבדו ואפס זולתו ובזה זוכים לצאת מכל הפגמים ובלא ייסורים כלל כי אם מתוך שפע ברכה.

ובזה נראה לבאר דברי הזוהר הקדוש [חלק ג' קמד] "כל שיתא יומין מיניה מתברכין" וכן בתפילה אומרים בזמר לכה דודי "לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה" והיינו דיסוד הברכה וההשפעה של כל ימות השבוע הכל מגיע מכוח שבת קודש שהיא מקור הברכה.

ובנתיב הדברים נראה לבאר היטב הענין כי הנה נתבאר דבודאי שרצון השי"ת להיטיב ולהשפיע לכנסת ישראל כל טוב הרוחני והגשמי בכל עת, אלא שהאדם בעבור שחושב ההצלחה לעצמו וסובר שחכמתו וכוחו הם שהביאו להצלחתו הרי על ידי זה גורם למעט השפע ח"ו שיצטרך לבוא בדרך קשה עד שיבין שהכל מאתו יתברך.

אולם בשבת קודש כאשר זוכה איש ישראל להכיר ולהאמין שאין האדם עושה כלום וכל ההשתדלות שעושה במשך כל ימי המעשה אינו אלא כגרזן ביד החוצב ואין בכחו לעזור לעצמו במאומה כי אם הכל ממש מעם השי"ת אשר אין עוד מלבדו והוא עושה ויעשה לכל המעשים, הרי על ידי שמגיע לשלימות האמונה ממילא זוכה השי"ת ישפיע לבני ישראל כל טוב ברוחניות ובגשמיות מאחר דמכירים הם שהכל מאתו יתברך ולכן דוקא בשבת קודש שבו זוכים ישראל לשלימות האמונה בכל ליבם ומאמינים שהכל מאתו יתברך ממילא זוכים להשפעות גדולות ועצומות ברוחניות ובגשמיות ולרחמים וחסדים מגולים בלא שום צער ח"ו.

יעזור השי"ת שנזכה לאמונה שלימה ולתקן הכל ונזכה לשפע גדול מאת השי"ת בכל העניינים ובמהרה נזכה ליום שכולו שבת בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

לקבלת הגיליון מידי יום רביעי למייל שילחו ל m0732951213@GMAIL.COM